

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i
obrazovanje

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство за одгој и
образовање

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

INSTITUT ZA RAZVOJ
PREDUNIVERZITETSKOG
OBRAZOVANJA

KANTON SARAJEVO, BOSNA I HERCEGOVINA

ИНСТИТУТ ЗА РАЗВОЈ
ПРЕДУНИВЕРЗИТЕТСКОГ
ОБРАЗОВАЊА

КАНТОН САРАЈЕВО, БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

PRE-UNIVERSITY EDUCATION
INSTITUTE OF SARAJEVO CANTON
BOSNIA AND HERZEGOVINA

Vizuelne komunikacije

Nastavni plan i program/predmetni
kurikulum baziran na ishodima učenja

SADRŽAJ

PK1 – Opis predmeta	2
PK2 – Ciljevi učenja i podučavanja	3
PK3 – Oblasna struktura predmetnog kurikuluma	4
PK4 – Odgojno-obrazovni ishodi	5
Godine učenja i podučavanja predmeta: 1	5
Godine učenja i podučavanja predmeta: 2	11
PK5 – Učenje i podučavanje	16
PK6 – Vrednovanje u predmetnom kurikulumuPK5 – Učenje i podučavanje	16
PK6 – Vrednovanje u predmetnom kurikulumu.....	18
PK6 – Vrednovanje u predmetnom kurikulumu.....	18

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom dokumentu odnose se jednako na muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

PK1 – Opis predmeta

Vizuelne komunikacije, kao nastavni predmet, u teorijskom dijelu će upoznati učenike sa kreativnim i umjetničkim elementima vizuelnih komunikacija: slika, boja, grafika, simboli, tipografija, logotip, plakat, brošura, dizajn. Temama iz ovog nastavnog predmeta kod učenika se razvija sposobnost razlikovanja pojedinih medija i odjela u tehnologiji izrade proizvoda. Nastavni predmet je usko vezan sa Medijskim tehnologijama, Informatikom i predstavlja nastavak realizacije zajedničkih oblasti i odgovarajućih ishoda učenja.

Nastavni predmet Vizuelne komunikacije fokusira se na razumijevanje i primjenu vizuelnih elemenata u komunikaciji. Tokom podučavanja i učenja gradiva iz ovog nastavnog predmeta učenici će razumjeti osnovni princip kako slika, boja, oblici i tipografija utiču na percepciju, učiti o različitim formatima (plakati, oglasi, digitalni sadržaj) i njihovim komunikacijskim strategijama, koristiti grafičke alate za stvaranje vizuelnih sadržaja, razumjeti kulturološke aspekte na interpretaciji vizuelnih poruka.

Pametne tehnologije su svuda oko nas, te osigurati kod učenika da su u korak s njima znači ponuditi im nova znanja i iskustva u digitalnom svijetu. Učenici se upoznaju sa naprednim alatima aplikativnog softvera, ispravnim i sigurnim korištenjem interneta i uređivanjem internet sadržaja, konceptima vizuelnih komunikacija i primjenom istih u virtuelnom i realnom svijetu.

Kroz planirane aktivnosti učenike će se navoditi da istražuju i koriste svoja iskustva, te na osnovu toga iznalaze nova kreativna rješenja. Ovakve aktivnosti organizuju se u cilju razvijanja individualnosti, organizacije i odgovornosti kod učenika, te pružaju učeniku nova iskustva u praktičnom radu.

Nastavni predmet Vizuelne komunikacije zastupljen je u srednjim stručnim školama za obrazovanje i obuku gdje se nastavni predmet podučava i uči kao obavezan u usmjerenjima za medijske i vizuelne komunikacije.

PK2 – Ciljevi učenja i podučavanja

Da bi se učenici pripremili za različita područja djelovanja, bolje društveno integrisali, te bolje komunicirali u IT sektoru definišu se ciljevi podučavanja i učenja nastavnog predmeta Vizuelne komunikacije:

- Razumijevanje osnova vizuelne komunikacije i principa vizuelnog dizajna, uključujući boje, kompoziciju, tipografiju i simbole.
- Razvijanje kreativnosti i inovativnosti pri korištenju softvera za vizuelnu obradu i stvaranju inovativnih rješenja
- Osposobljavanje za analizu i interpretaciju vizuelnih poruka u različitim kontekstima, kao što su reklama, umetnost i mediji.
- Osposobljavanje za upotrebu alata i tehnologija za kreiranje vizuelnih sadržaja, kao što su grafički softveri i druge multimedijalne tehnike.
- Razvijanje sposobnosti kritičkog mišljenja i evaluacije vizuelnih radova, uključujući analizu efektivnosti komunikacije.
- Osposobljavanje za istraživanje kako kultura i društveni kontekst utiču na vizuelnu komunikaciju i percepciju.

PK3 – Oblasna struktura predmetnog kurikuluma

Podučavanje i učenje gradiva nastavnog predmeta Vizuelne komunikacije sastoji se od tri oblasti:

- A. Komunikacija/Vizuelna komunikacija
- B. Grafičko oblikovanje vizuelnih poruka
- C. Savremeni mediji u vizuelnim komunikacijama

Navedene oblasti se međusobno prožimaju u okviru ovog nastavnog predmeta ali i sa oblastima na stručno teorijskoj nastavi. Osim toga one se prirodno nadovezuju na oblasti stručno teorijskih nastavnih predmeta.

Grafičko oblikovanje vizuelnih poruka

B

Putem cjelina iz ove oblasti učenici razvijaju vještine vizuelnog komuniciranja, oglašavanja složenih proizvoda, te razmišljaju o medijima kao nositelju vizuelnih poruka. Učenici treba da razlikuju funkcija fotografije i filma u medijima, animacije kroz vizuelne komunikacije i uloga u medijima. Usvajaju osnove tipografije, obučavaju se za izradu samostalnih grafičkih proizvoda koji nose vizuelnu poruku. Grafičko oblikovanje fokusira se na estetiku, stil i formu poruka.

Na temelju vježbi, posjeta izdavaču i obrade raznih štampanih materijala, učenik se osposobljava za samostalnu kreaciju i izradu jednostavnog proizvoda. Sagledava koja je uloga promocije i kako djeluje na čovjeka, kako povezati znanja iz različitih područja i tako stiče vještine samostalnog rada na različitim proizvodima i u različitim medijima: radio, televizija, digitalni mediji, elektronski mediji.

Komunikacija/Vizuelna komunikacija

A

Cilj ove oblasti je historijski razvoj vizuelnih medija i medijske tehnologije, uloge vizuelnog u javnom komunikacijskom prostoru, da učenici razumiju, prepoznaju i interpretiraju vizuelne simbole, slike i druge vizuelne medije, te da ih koriste u svakodnevnom životu. Kroz razne tematske cjeline učenici će usvojiti znanja o informacijama i komunikaciji, šta je komuniciranje, upoznavanje sa terminima u komunikologiji, naučiti kako opažamo, selektujemo i obrađujemo informacije kao i znanja o percepciji, percepcijskoj organizaciji te sociološko i psihološko djelovanje na čovjeka.

Savremeni mediji u vizuelnim porukama

C

Cilj ove oblasti je proučavanje kulturoloških kodova i konvencija, različitosti u slikama, simbolima i porukama, kako nastaje „BRAND“. Povezati vizuelne komunikacije sa javnim mišljenjem. Principi djelovanja poruka na mase i formiranje javnog mišljenja.

Kroz filmove, reklame, infografiku i društvene mreže vizuelnih medija učenici će kreirati elemente koji utiče na način kako da komuniciramo i razumijemo svijet oko nas.

PK4 – Odgojno-obrazovni ishodi

► Srednje ► II

Godine učenja i podučavanja predmeta: 1

A

Komunikacija/Vizuelna komunikacija

Ishodi:

A.II.1. Organizuje medijske sadržaje u skladu s komunikacijskim procesima i zakonitostima vizuelne percepcije

A.II.2. Organizuje medijske sadržaje i informacije u skladu sa društvenim i kulturološkim pravilima i normama.

Indikatori:

A.II.1.a Razlikuje vrste grafičkih elemenata i njihov doprinos razumijevanju poruke.

A.II.1.b Primjenjuje principe kompozicije u medijskim sadržajima pri jednostavnim dizajnim.

A.II.1.c Razlikuje vrste medijskih sadržaja i njihovu primjenu u različitim vrstama komunikacije.

A.II.1.d Prepoznaje zakonitosti vizuelne percepcije i njihov uticaj na efikasnost komunikacije.

A.II.1.e Procjenjuje efikasnost primjene vizuelnih elemenata u medijskim sadržajima.

A.II.2.a Rješava potencijalne kulturne nesporazume koji mogu nastati prilikom dizajniranja za međunarodne ili multikulturne zajednice.

A.II.2.b Prilagođava medijske sadržaje kako bi bili u skladu s kulturnim normama i vrijednostima određene zajednice.

A.II.2.c - Rješava etičkih dilema u procesu dizajniranja medijskih sadržaja.

A.II.2.d Procjenjuje uticaj medijskih sadržaja na formiranje društvenih stavova i vrijednosti, kao dijela odgovornosti dizajnera.

KLJUČNI SADRŽAJI

Vizuelna percepcija, grafički dizajn, tipografija, boje u vizuelnoj komunikaciji, kompozicija u dizajnu, ikone, slike, ilustracije i pravila komunikacije, kao i kulturne razlike, etičke smjernice, društvene norme u vizuelnoj komunikaciji, medijska pismenost i odgovornost u dizajnu, obuhvataju ključne aspekte vizuelnog izraza, dok ravnoteža, kontrast, fokus, boje i kompozicija igraju ključnu ulogu u oblikovanju vizuelne hijerarhije, stvaranju dinamičnih i efektivnih poruka i omogućavanju jasne, estetski usklađene i odgovorne komunikacije koja uzima u obzir različite kulturne i društvene vrijednosti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice

Učenici bi trebali kroz analizu konkretnih medijskih sadržaja, kao što su reklame, poster i vizuelne kampanje, razumjeti kako različite komponente dizajna (boje, fontovi, slike, kompozicija) utiču na percepciju i učinkovitost komunikacije. Korištenjem programa kao što su Adobe Photoshop i Illustrator, učenici će naučiti prepoznati kako dizajnerske odluke mogu oblikovati emocionalne reakcije ciljne publike i kako prilagoditi dizajn kako bi poruka bila jasnija i efikasnija.

Također, učenici će istraživati kako društvene norme i kulturne specifičnosti oblikuju dizajn i komunikaciju. Aktivnosti mogu uključivati dizajniranje sadržaja koji uzima u obzir različite kulturne norme i osjetljivosti, s naglaskom na poštovanje svih društvenih grupa. Kroz ove zadatke, učenici će raspravljati o etici u dizajnu, razmatrajući odgovornost dizajnera u izbjegavanju stereotipa, poštovanju prava manjinskih grupa i stvaranju inkluzivnih marketinških poruka. Ovaj pristup ne samo da razvija tehničke vještine u dizajnu, već pomaže učenicima da razmišljaju kritički o uticaju medija na društvo, čineći ih odgovornim i etički osviještenim kreatorima vizuelnih komunikacija.

Mogućnost ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Tematska cjelina vizuelne komunikacije direktno se povezuje sa Likovnom kulturom kroz razumijevanje osnovnih principa dizajna, vizuelne estetike i kompozicije. Učenici analiziraju kako elementi kao što su boje, linije, oblici i proporcije utiču na vizuelni dojam i komunikaciju. Likovna kultura pomaže učenicima da razviju estetiku i razumijevanje umjetničkog izraza u kontekstu vizuelnih medija.

S Medijskim tehnologijama povezano je razumijevanje kako digitalni alati mogu oblikovati vizuelne sadržaje i omogućiti učenicima da praktično primjene osnovne tehnike obrade slike i zvuka, što im pomaže da razviju vještine za kreiranje multimedijских sadržaja. Kroz ovaj nastavni predmet učenici uče kako mediji funkcionišu u savremenoj komunikaciji, čime dodatno produbljuju svoje razumijevanje vizuelne komunikacije.

Povezanost s Matematikom ogleda se u analizi proporcija, rasporeda elemenata i razumijevanju odnosa u kompoziciji, kao i primjene geometrijskih figura i simetrije u dizajnu, što je ključno za pravilnu organizaciju vizuelnog sadržaja. Također, učenici mogu koristiti matematičke koncepte za analizu rezolucije i dimenzija slika i drugih grafičkih elemenata.

Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost se povezuje kroz analizu narativa i teksta u vizuelnim sadržajima. Učenici proučavaju kako tekstualni elementi u kombinaciji s vizuelnim mogu efikasnije prenositi poruke i kako je struktura informacija važna za razumijevanje komunikacije.

Povezanost sa Engleskim jezikom omogućava učenicima da istraže i analiziraju vizuelne medije na stranom jeziku, razvijajući vještine vizuelne pismenosti kroz analizu međunarodnih kampanja, reklama i dizajna na jeziku koji uče, dok kroz Historiju, učenici mogu proučiti kako su se vizuelni mediji razvijali kroz vrijeme i kako su dizajn i komunikacija oblikovali društva u različitim historijskim periodima. Analizirajući historijske primjere umjetnosti, reklama i propaganda, učenici bolje razumiju evoluciju vizuelne komunikacije.

Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup

Kreativno-produktivna kompetencija pomaže učenicima da nauče kako da koriste vizuelne elemente u svrhu izražavanja ideja, razvijajući kreativne sposobnosti kroz rad na dizajnu postera, brošura, video klipova i drugih vizuelnih materijala.

Kompetencija u nauci i tehnologiji omogućava učenicima da razumiju tehničke aspekte dizajniranja i obrade medija, kao i to kako vizuelni elementi utiču na percepciju poruka u savremenim komunikacijama.

Jezičko-komunikacijska kompetencija pomaže učenicima da razviju sposobnost efikasnog prenošenja poruka putem različitih grafičkih i multimedijских formata, kao i da analiziraju kako dizajn utiče na društvene stavove i vrijednosti.

Socijalno-građanska kompetencija razvija kod učenika razumijevanje društvenog konteksta vizuelnih i medijskih poruka, potičući ih na kritičko razmišljanje o etičkim aspektima dizajna i odgovornom korištenju vizuelnih elemenata u javnoj komunikaciji. Kroz rad na projektima, učenici uče kako vizuelna rješenja mogu doprinosti podizanju svijesti o društvenim pitanjima i podsticati pozitivne promjene u zajednici.

Kompetencija kulturne svijesti i izražavanja omogućava učenicima da istraže različite stilove i umjetničke pravce u vizuelnom kontekstu, prepoznaju kulturne reference u vizuelnim medijima i stvaraju radove koji

odražavaju njihovu kreativnu viziju. Razvijaju sposobnost interpretacije i stvaranja vizuelnih narativa koji komuniciraju s publikom na način koji odražava kulturnu raznolikost i umjetnički identitet.

B

Grafičko oblikovanje vizuelnih poruka

Ishodi:

B.II.1. Oblikuje vizuelne komunikacije za medije i printane materijale.

Indikatori:

B.II.1.a Određuje oblik vizuelne komunikacije za svaku vrstu komunikacije

B.II.1.b Primjenjuje grafičke elemente i tehnike u oblikovanju vizuelnih poruka za medije.

B.II.1.c - Koristi profesionalne alate za grafičko oblikovanje.

KLJUČNI SADRŽAJI

Oglasi, baneri, brošure, poster, grafički dizajn, digitalno oblikovanje, Photoshop, Illustrator.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice

Učenici će razvijati vještine kreiranja vizuelnih materijala poput oglasa i banera koristeći grafičke alate kao što su Adobe Photoshop i Illustrator. Kroz praktične zadatke, naučit će prepoznavati različite tipove grafičkih komunikacija i primjenjivati osnovne principe dizajna, uključujući kompoziciju, boje i tipografiju. Također će učiti kako prilagoditi materijale za različite formate i platforme, od štampanih materijala do online promotivnih kampanja. Ovaj pristup omogućuje učenicima da steknu važne vještine za stvaranje učinkovitih marketinških vizuelnih komunikacija.

Mogućnost ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Na predmetu Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, učenici analiziraju jezičke aspekte vizuelnih komunikacija, posebno u kontekstu reklama, brošura i postera, fokusirajući se na to kako tekstualni elementi podržavaju i nadopunjuju vizuelne poruke. Također, razvijaju vještine prepoznavanja stilskih figura, gramatike i sintakse u vizuelnim materijalima te razumijevanja važnosti jezičkog izraza u različitim vrstama grafičkih komunikacija. U nastavnom predmetu Likovna kultura, učenici razvijaju vizuelnu pismenost istražujući osnovne principe dizajna, kompozicije, boja i estetike, primjenjujući ih na grafičko oblikovanje vizuelnih komunikacija kao što su oglasi i poster, dok analiziraju umjetničke pravce i njihov uticaj na dizajn. Medijske tehnologije omogućavaju učenicima da koriste digitalne alate poput Adobe Photoshop i Illustrator za dizajn i tehničku obradu slika i zvuka, razvijajući vještine za stvaranje multimedijских sadržaja dok povezanost sa matematikom se ogleda u analizi proporcija, rasporeda elemenata i simetrije u kompoziciji, uz primjenu geometrijskih figura i razumijevanje veličina, dimenzija i rezolucije slika, što omogućava učenicima pravilno odabiranje formata za različite medije. Kroz Historiju, učenici istražuju razvoj vizuelnih medija i njihov uticaj na društvo, analizirajući historijske primjere umjetnosti, reklama i propaganda kako bi bolje razumjeli evoluciju grafičkog dizajna i kako su historijske okolnosti oblikovale vizuelnu komunikaciju.

Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup

Razvijanjem tehničkih vještina kroz rad sa profesionalnim alatima kao što su Adobe Photoshop, Illustrator i Canva, učenici će steći ne samo tehničku preciznost, već i kreativnu slobodu u dizajnu. Ovaj pristup podstiče učenike da koriste različite grafičke elemente, kao što su boje, tipografija, slike i kompozicija, kako bi kreirali privlačne i efektivne vizuelne sadržaje. Kroz primjenu ovih tehnika, učenici će postati sposobni da stvaraju

vizuelne komunikacije koje su usklađene s ciljevima i potrebama različitih vrsta medija, kao što su oglasi, poster i brošure.

Kompetencije koje se razvijaju kroz ovaj proces omogućavaju učenicima da koriste tehnologiju u cilju stvaranja i obrade vizuelnih materijala, čime povećavaju svoju produktivnost i sposobnost. Također, ovaj pristup pomaže učenicima da razviju kritičko mišljenje o utjecaju vizuelnih medija na društvo, čineći ih odgovornim i etički svjesnim dizajnerima.

Jezičko-komunikacijska kompetencija razvija sposobnost učenika da jasno i efikasno prenose poruke kroz različite grafičke i multimedijske formate. Kroz rad na vizuelnim projektima, učenici uče kako odabrati odgovarajući ton i stil komunikacije, prilagoditi dizajn ciljnoj publici te analizirati kako vizuelni elementi utiču na percepciju i razumijevanje poruka. Ova kompetencija omogućava im da kritički promatraju ulogu dizajna u oblikovanju društvenih stavova i vrijednosti te da stvaraju vizuelne sadržaje koji su informativni, uvjerljivi i estetski privlačni.

Socijalno-građanska kompetencija omogućava učenicima da razumiju ulogu dizajna u društvenim i građanskim kontekstima, podstičući ih da kreiraju vizuelne sadržaje koji promovišu inkluzivnost, društvenu pravdu i pozitivne promjene. Razvijajući svijest o odgovornosti dizajnera u oblikovanju javne komunikacije, učenici postaju sposobni da prepoznaju i analiziraju etičke izazove u dizajnu i medijima.

Kompetencija kulturne svijesti i izražavanja pomaže učenicima da istraže i primijene različite estetske stilove i kulturne reference u svojim radovima, prepoznajući utjecaj dizajna na oblikovanje identiteta i kulturnih vrijednosti. Kroz stvaranje vizuelnih narativa koji odražavaju različite umjetničke pravce i tradicije, učenici razvijaju vlastiti kreativni izraz i sposobnost komuniciranja kroz vizuelne medije na način koji poštuje i cijeni kulturnu raznolikost.

C Savremeni mediji u vizuelnim komunikacijama

Ishodi:

C.II.1. Prilagođava sadržaje iz printanih medija za njihovo objavljivanje na elektronskim medijima i obrnuto.

Indikatori:

C.II.1.a - Razlikuje specifičnosti dizajniranja za različite medije.

C.II.1.b - Prilagođava sadržaje za elektronske medije, uzimajući u obzir tehničke zahtjeve.

C.II.1.c - Upotrebljava alate za dizajn i konverziju formata za medije.

KLJUČNI SADRŽAJI

Printani i elektronski mediji, web dizajn, CMS platforme, grafički formati, konverzija medijskih sadržaja, rezolucija, formati slika i video, interaktivni dizajn, mobilni oglasi, digitalni dizajn.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice

Kroz primjere prilagodbe sadržaja s printanih medija za digitalne platforme, poput pretvaranja brošura u interaktivne PDF-ove ili dizajniranja slika za web stranice, učenici će naučiti kako optimizirati dizajn za različite medije. Kako bi se ovaj ishod učenja uspješno ostvario, važno je da učenici razumiju razlike između printanih i digitalnih medija, uključujući rezoluciju, boje, tipografiju i formatiranje teksta. Posebnu pažnju treba posvetiti responzivnom dizajnu, kako bi vizuelni sadržaji bili prilagođeni različitim ekranima i uređajima. Korištenjem praktičnih primjera, kao što su novinski oglasi prilagođeni za društvene mreže ili digitalne magazine, učenici mogu lakše razumjeti proces konverzije i prilagodbe sadržaja.

U nastavi je korisno uključiti rad sa specijaliziranim alatima kao što su Adobe InDesign, Photoshop i Illustrator za printani dizajn, dok se za digitalne sadržaje mogu koristiti Figma, Canva i WordPress. Učenici trebaju eksperimentirati s alatima za konverziju formata, kao što su Adobe Acrobat za interaktivne PDF-ove i HandBrake za optimizaciju video sadržaja. Također, važno je razumjeti kako optimizirati slike i multimedijalne sadržaje za brzo učitavanje na web stranicama pomoću alata poput TinyPNG i Squoosh. Prilikom prilagođavanja sadržaja za različite digitalne platforme, učenici trebaju naučiti kako se materijali prilagođavaju različitim formatima, uključujući banere za web stranice, objave za društvene mreže i promotivne materijale za mobilne aplikacije. Primjeri iz prakse, poput adaptacije plakata za fizičke bilborde i njihove verzije optimizirane za Instagram ili Facebook oglase, pomažu učenicima da razumiju kako različiti mediji zahtijevaju različite tehničke parametre i strategije komunikacije.

Osim tehničkih aspekata, potrebno je podsticati razvoj interaktivnih digitalnih publikacija, uključujući brošure sa ugrađenim videosadržajima, animacijama i poveznicama na dodatne resurse. Kroz rad sa HTML5 i CSS animacijama, učenici mogu kreirati interaktivne elemente u digitalnim dokumentima i razvijati sadržaje koji omogućavaju korisničku interakciju. Prilikom dizajniranja, važno je obratiti pažnju na prilagođavanje sadržaja različitim rezolucijama i ekranima, uključujući 4K, HD i mobile-first dizajn, koristeći fleksibilne rasporede i mrežne sisteme kako bi vizuelni elementi ostali efikasni bez obzira na format prikaza.

Kako bi učenici praktično usvojili ove vještine, preporučuje se rad na zadacima koji uključuju redizajn štampane brošure i njeno prilagođavanje za digitalne medije, kao i analizu uspješnih primjera konverzije sadržaja. Kroz radionice i projekte mogu kreirati multimedijalne materijale, poput plakata koji se može koristiti i kao interaktivni digitalni oglas. Na taj način ne samo da razvijaju tehničke vještine, već i bolje razumiju kako efikasno prenijeti poruku kroz različite kanale komunikacije.

Mogućnost ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Na predmetu Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost učenici analiziraju tekstove kako bi razvili sposobnost prepoznavanja različitih stilova pisanja i struktura. To im omogućava prilagođavanje sadržaja različitim medijima uz bolje razumijevanje jezika i efikasnu upotrebu tekstualnih elemenata u vizuelnim komunikacijama. Kroz predmet Engleski jezika učenici istražuju globalne trendove u dizajnu i komunikaciji, analizirajući medijske sadržaje na stranom jeziku, dok koriste engleski jezik za razumijevanje tehničkih pojmova i alata u digitalnom dizajnu. Matematika je povezana sa analizom proporcija, dimenzija i rezolucije slika, što omogućava učenicima da primjene matematičke principe u optimizaciji slika za web i mobilne uređaje. U nastavi Likovne kulture učenici razvijaju estetski osećaj kroz analizu kompozicije, boja i dizajna, prepoznajući i primjenjujući principe dizajna u savremenim medijima, uz uvid u historijske umjetničke pravce i njihov uticaj na vizuelnu komunikaciju. Medijske tehnologije omogućavaju učenicima da koriste softverske alate za kreiranje, konverziju i prilagođavanje medijskih sadržaja za različite platforme, istražujući tehničke aspekte dizajniranja i obrade medija. Hemija/Kemija, iako na prvi pogled manje povezana, istražuje kako se materijali, poput boja u štampi, ponašaju u digitalnom okruženju, a tjelesni i zdravstveni odgoj pruža osnovu za dizajn kampanja koje promovišu zdrave životne navike ili fizičku aktivnost kroz vizuelne i digitalne medije. U Vjeronauci učenici analiziraju način na koji se religijski sadržaji prenose kroz vizuelnu komunikaciju, dok u praktičnoj nastavi primenjuju naučene tehnike dizajna i digitalne obrade medijskih sadržaja u realnim projektima, uz uzimanje u obzir različitih tehničkih zahtjeva za medije.

Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup

Učenici razvijaju tehničke vještine u korištenju alata za digitalni dizajn i konverziju formata, čime se unapređuju njihovi digitalni i medijski kompetencije. Također, učenici će naučiti kako da koriste različite grafičke formate i alate, kao što su CMS platforme i softveri za dizajn, čime se doprinosi njihovoj tehničkoj i kreativnoj kompetenciji.

Kroz ovu nastavu učenici također razvijaju kritičko razmišljanje u vezi sa tehničkim i estetskim aspektima digitalnog dizajna i komunikacije, što podstiče njihov kreativni izraz i sposobnost da efikasno komuniciraju kroz različite medije.

Pored toga, učenici će razviti kompetenciju za saradnju u timovima i rad na projektima, kroz praktične zadatke koji uključuju prilagođavanje i dizajniranje medijskog sadržaja za specifične platforme i uređaje, čime će unaprediti svoje komunikacijske, organizacijske i tehničke vještine, kao i sposobnost za rad u digitalnom okruženju.

Kreativno-produktivna kompetencija podstiče učenike da istražuju i primjenjuju vizuelne elemente u svrhu izražavanja ideja, razvijajući kreativne sposobnosti kroz rad na dizajnu postera, brošura, video klipova i drugih vizuelnih materijala.

Kompetencija u nauci i tehnologiji omogućava učenicima da razumiju tehničke aspekte dizajniranja i obrade medija, kao i način na koji vizuelni elementi utiču na percepciju poruka u savremenim komunikacijama. Kroz rad s profesionalnim alatima za grafički dizajn, učenici razvijaju tehničke vještine koje im omogućavaju precizno i efikasno oblikovanje vizuelnih sadržaja.

Jezičko-komunikacijska kompetencija omogućava učenicima da jasno i precizno prenose ideje kroz vizuelne i multimedijske formate, analiziraju utjecaj dizajna na percepciju poruka i prilagođavaju vizuelni sadržaj ciljnoj publici. Razvijajući ovu kompetenciju, učenici uče kako koristiti dizajn kao alat za učinkovitu i svrhovitu komunikaciju.

Socijalno-građanska kompetencija pomaže učenicima da razumiju širi društveni kontekst dizajna i njegovu ulogu u promoviranju društvene odgovornosti, inkluzivnosti i etičkih vrijednosti. Kroz rad na projektima koji se bave društveno relevantnim temama, učenici razvijaju svijest o utjecaju vizuelne komunikacije na javno mnijenje i kulturne norme.

Kompetencija kulturne svijesti i izražavanja omogućava učenicima da istraže i primijene različite umjetničke pravce, stilove i kulturne reference u svojim radovima. Razvijajući sposobnost stvaranja vizuelnih narativa koji odražavaju različite tradicije i estetske vrijednosti, učenici jačaju svoj kreativni identitet i razumijevanje vizuelne kulture u globalnom kontekstu.

A

Komunikacija/Vizuelna komunikacija

Ishodi:

A.III.1. Organizuje medijske sadržaje u skladu sa zakonitostima komunikacijskih procesa i vizuelne percepcije

A.III.2. Organizuje medijske sadržaje i informacije u skladu sa društvenim i kulturološkim pravilima i normama.

Indikatori:

A.III.1.a Analizira vizuelne sadržaje u odnosu na komunikacijski cilj i publiku.
A.III.1.b Primjenjuje principe kompozicije i dizajna u izradi složenih medijskih sadržaja.
A.III.1.c Eksperimentiše vizuelnim i funkcionalnim elementima vizuelne komunikacije.

A.III.2.a - Procenjuje uticaj društvenih i kulturnih faktora na percepciju medijskih sadržaja u različitim društvenim grupama.
A.III.2.b - Implementira pristupe koji osiguravaju da dizajnirani medijski sadržaji budu inkluzivni, poštuju raznovrsnost i ne izazivaju negativne stereotipe.
A.III.2.c - Uključuje principe društvene odgovornosti i održivosti u razvoj vizuelnih komunikacija.

KLJUČNI SADRŽAJI

Vizuelna komunikacija, kompozicija, dizajn, analize medijskih sadržaja, teorije percepcije, socijalna odgovornost u dizajnu, inkluzivnost, poštovanje kulturne baštine i tradicije, kulturne varijacije u dizajnu, etički principi u medijskoj industriji.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice

Kroz analizu složenih vizuelnih komunikacija u reklamama, medijima i društvenim mrežama, učenici bi trebali razviti sposobnost interpretacije vizuelnih sadržaja u različitim komunikacijskim kontekstima. Aktivnosti mogu uključivati dizajniranje složenih vizuelnih materijala i promotivnih kampanja, gdje će učenici biti u mogućnosti razumjeti kako vizuelni elementi (kao što su boje, tipografija, slike i kompozicija) oblikuju poruku i utiču na percepciju publike. Osim toga, kroz analiziranje konkretnih slučajeva medijskog dizajna, učenici će naučiti prepoznati različite strategije komunikacije u reklamama i promociji na društvenim mrežama, kao i razvijati kritički pristup u razumijevanju učinkovitosti tih komunikacija u različitim ciljnim grupama. Dodatno, učenici će steći sposobnost prepoznavanja važnosti uvažavanja društvenih i kulturnih normi prilikom dizajniranja medijskih sadržaja. Aktivnosti mogu obuhvatiti projekte koji uključuju izradu inkluzivnih kampanja, analizu medijskog utjecaja na društvo i razmatranje kako društvene norme i etička pitanja oblikuju dizajn vizuelnih komunikacija. Učenici će razmatrati teme kao što su politička korektnost, izbjegavanje negativnih stereotipa, te odgovorno predstavljanje žena, manjina i ekološke odgovornosti u dizajnu. Ove aktivnosti pomoći će učenicima da razviju svijest o odgovornosti dizajnera u stvaranju materijala koji ne samo da učinkovito komunicira, već i poštuje etičke i kulturne norme, čineći njihov rad društveno odgovornim i osjetljivim na potrebe svih grupa u društvu.

Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

U ostvarivanju međupredmetne povezanosti, nastavni predmeti kao što su Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost i Engleski jezik omogućavaju učenicima da analiziraju jezičke aspekte vizuelnih komunikacija, posebno u kontekstu razumjevanja ciljane publike i komunikacijskog cilja, te kako jezički elementi utiču na percepciju medijskih sadržaja. Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava pomaže učenicima da razumiju ulogu vizuelnih komunikacija u društvenim normama, inkluzivnosti i poštovanju ljudskih prava, čime se doprinosi razvoju odgovorne komunikacije koja poštuje raznovrsnost i ne stvara negativne stereotipe. Kroz nastavni predmet Kompjuterska animacija i Računarska grafika, učenici primjenjuju principe kompozicije i dizajna u izradi složenih medijskih sadržaja, eksperimentišući sa funkcionalnim elementima vizuelne komunikacije. Praktična nastava pruža učenicima priliku da primjene stečena znanja u realnim projektima, stvarajući medijske sadržaje koji ne samo da zadovoljavaju tehničke zahtjeve, već i društvenu odgovornost i održivost u dizajnu, čime se osigurava da proizvodi budu u skladu s kulturnim normama i pozitivnim društvenim vrijednostima.

Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup

Razvijaju tehničke vještine u dizajnu, učenici prepoznaju kulturne, društvene i etičke dimenzije u medijskom sadržaju, kako bi stvorili inkluzivne, odgovorne i kulturno osvještene vizuelne komunikacije. Kroz istraživanje i analizu uticaja društvenih i kulturnih faktora, učenici razvijaju analitičko i kritičko razmišljanje i socijalnu odgovornost, razumijevajući kako vizuelni sadržaji mogu uticati na stavove i ponašanje publike. Također, učenici će koristiti kreativne i tehničke vještine u prilagođavanju dizajna medijskog sadržaja koji poštuje raznovrsnost i sprječava negativne stereotipe. Kroz praktičnu nastavu, učenici će implementirati ove principe u realnim projektima, čime razvijaju sposobnost za timski rad, rješavanje problema i primjenu održivih i etičkih principa u dizajnu. Na ovaj način, učenici ne samo da usavršavaju svoje tehničke vještine, već i postaju odgovorni kreatori koji razumiju i poštuju društvene norme i vrijednosti.

Kreativno-produktivna kompetencija podstiče učenike da istražuju i primjenjuju vizuelne elemente u svrhu izražavanja ideja, razvijajući kreativne sposobnosti kroz rad na dizajnu postera, brošura, video klipova i drugih vizuelnih materijala.

Kompetencija u nauci i tehnologiji omogućava učenicima da razumiju tehničke aspekte dizajniranja i obrade medija, kao i način na koji vizuelni elementi utiču na percepciju poruka u savremenim komunikacijama. Kroz rad s profesionalnim alatima za grafički dizajn, učenici razvijaju tehničke vještine koje im omogućavaju precizno i efikasno oblikovanje vizuelnih sadržaja.

Jezičko-komunikacijska kompetencija omogućava učenicima da jasno i precizno prenose ideje kroz vizuelne i multimedijske formate, analiziraju uticaj dizajna na percepciju poruka i prilagođavaju vizuelni sadržaj ciljnoj publici. Razvijajući ovu kompetenciju, učenici uče kako koristiti dizajn kao alat za učinkovitu i svrhovitu komunikaciju.

Socijalno-građanska kompetencija pomaže učenicima da razumiju širi društveni kontekst dizajna i njegovu ulogu u promoviranju društvene odgovornosti, inkluzivnosti i etičkih vrijednosti. Kroz rad na projektima koji se bave društveno relevantnim temama, učenici razvijaju svijest o uticaju vizuelne komunikacije na javno mnijenje i kulturne norme.

Kompetencija kulturne svijesti i izražavanja omogućava učenicima da istraže i primijene različite umjetničke pravce, stilove i kulturne reference u svojim radovima. Razvijajući sposobnost stvaranja vizuelnih narativa koji odražavaju različite tradicije i estetske vrijednosti, učenici jačaju svoj kreativni identitet i razumijevanje vizuelne kulture u globalnom kontekstu.

B Grafičko oblikovanje vizuelnih poruka

Ishodi:

B.III.1. Oblikuje vizuelne komunikacije za medije i printane materijale.

Indikatori:

B.III.1.a Koristi napredne tehnike grafičkog dizajna i oblikovanja.

B.III.1.b Upotrebljava inovativne tehnike i stilove u kreiranju originalnih vizuelnih komunikacija.

B.III.1.c Primjenjuje principe brandinga u izradi vizuelnih komunikacija za različite vrste medija.

KLJUČNI SADRŽAJI

Brandiranje, napredne grafičke tehnike, dizajn za web, multimedijски sadržaji, kreativno oblikovanje.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice

Učenici će raditi na projektima vezanim za dizajn za specifične klijente ili brendove. Korištenje naprednih grafičkih alata i razumijevanje tržišnih i kulturnih specifičnosti u dizajnu je ključno. Razvijanje kreativnosti kroz projektne zadatke i timsku saradnju može poboljšati razumijevanje tržišta.

Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Ostvarivanje međupredmetne povezanosti omogućuje učenicima da primijene različite vještine i znanja iz različitih predmeta kako bi kreirali efektivne vizuelne komunikacije. Kroz Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, učenici mogu analizirati tekstualne elemente u komunikaciji i razumjeti kako jezik doprinosi jasnoći i efikasnosti vizuelnih poruka. Engleski jezik pruža učenicima uvid u globalne trendove u dizajnu, kao i tehničke termine koji se koriste u industriji grafičkog dizajna, što im omogućava širu perspektivu i bolje razumijevanje međunarodnih standarda u vizuelnoj komunikaciji. Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava pomažu učenicima da prepoznaju važnost odgovornosti i etičnosti u dizajnu, naročito kada je riječ o brandingu i stvaranju sadržaja koji utiče na društvene norme i vrijednosti.

Kroz Komjutersku animaciju i Računarsku grafiku, učenici stiču praktične vještine u korištenju naprednih alata i tehnika za izradu vizuelnih sadržaja, kao i u primjeni inovativnih stilova u dizajnu. Medijske tehnologije omogućavaju učenicima da koriste specijalizovane softverske alate i platforme za kreiranje, obradu i distribuciju medijskih sadržaja. Matematičke vještine su korisne za razumijevanje proporcija, dimenzija, simetrije i rasporeda elemenata u vizuelnoj komunikaciji, kao i za optimizaciju dizajna za različite medije. Na ovaj način, učenici razvijaju sveobuhvatan pristup dizajnu koji uključuje tehničke, kreativne, etičke i društvene aspekte, što im omogućava da kreiraju originalne, inovativne i odgovorne vizuelne komunikacije.

Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup

Kroz primjenu inovativnih stilova i tehnika, učenici istražuju nove pristupe u dizajnu, što doprinosi razvoju njihovih kreativnih sposobnosti i sposobnosti za rješavanje problema. Razumijevanje principa brandinga omogućava im da shvate značaj vizuelnog identiteta u medijima, kao i njegov uticaj na društvo, čime razvijaju socijalno-građansku kompetenciju.

Kompetencija u nauci i tehnologiji omogućava učenicima da ovladaju tehničkim aspektima oblikovanja, pružajući im vještine potrebne za efikasnu primjenu tehnologije u procesu stvaranja vizuelnih sadržaja. Razvijaju tehničku pismenost koja im omogućava precizno oblikovanje medijskih sadržaja.

Jezičko-komunikacijska kompetencija omogućava učenicima da jasno i precizno prenose ideje kroz različite vizuelne i multimedijske formate, analizirajući uticaj dizajna na percepciju poruka. Razvijaju sposobnost da koriste dizajn kao alat za učinkovitu komunikaciju, prilagođavajući sadržaj ciljnoj publici i komunikacijskom cilju.

Kompetencija kulturne svijesti i izražavanja omogućava učenicima da istraže i primijene različite umjetničke pravce, stilove i kulturne reference u svojim radovima. Razvijajući sposobnost stvaranja vizuelnih narativa koji odražavaju različite kulturne tradicije i estetske vrijednosti, učenici jačaju svoj kreativni identitet i razumijevanje vizuelne kulture u globalnom kontekstu.

C Savremeni mediji u vizuelnim komunikacijama

Ishodi:

C.III.1. Prilagođava sadržaje iz printanih medija za njihovo objavljivanje na elektronskim medijima i obrnuto.

Indikatori:

C.III.1.a - Analizira tehničke aspekte konverzije sadržaja s jednog medija na drugi .

C.III.1.b - Upotrebljava alatke i aplikacije za optimizaciju i dizajn sadržaja za različite medije.

C.III.1.c – Izrađuje multimedijalne sadržaje za internet i mobilne uređaje

KLJUČNI SADRŽAJI

Medijski formati, konverzija sadržaja, mobilni mediji, multimedijalni dizajn, optimizacija za mobilne uređaje

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice

Učenici bi trebali naučiti prepoznavati razlike u dizajnu za različite platforme i formate. Aktivnosti mogu uključivati rad na dizajnu mobilnih aplikacija, prilagođavanje slika i videzapisa za društvene mreže, te pripremu sadržaja za online platforme. Učenici će se upoznati s tehnikama koje omogućuju da dizajn bude prilagođen različitim uređajima, poput pametnih telefona, tableta i računara. Također, naučit će koristiti alate za izradu i optimizaciju slika, videozapisa i drugih digitalnih materijala, kako bi sadržaj bio atraktivan i funkcionalan na svim platformama. Kroz ove aktivnosti učenici će razviti vještine potrebne za stvaranje dizajna koji odgovara potrebama specifičnih digitalnih kanala i ciljanih korisnika.

Međupredmetna povezanost može se postići kroz integraciju sadržaja iz različitih nastavnih predmeta koji omogućavaju učenicima da razvijaju ključne kompetencije u oblasti savremenih medija, vizuelnih komunikacija i digitalnog dizajna. Kroz Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, učenici mogu analizirati i razumjeti tekstualne aspekte medijskih sadržaja, čime se razvija njihova sposobnost za prilagođavanje i optimizaciju sadržaja za različite medije. Engleski jezik omogućava učenicima da istraže globalne trendove u digitalnoj komunikaciji, kao i da razumiju tehničke termine vezane za konverziju i optimizaciju sadržaja, što je od ključne važnosti za rad sa digitalnim alatima i aplikacijama. Matematika igra ulogu u razumijevanju tehničkih aspekata, poput proporcija, dimenzija, rezolucije slika i formata medija, što je ključno za uspješnu konverziju sadržaja između printanih i digitalnih medija. Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava pomažu učenicima da razumeju etičke aspekte i društvenu odgovornost u dizajniranju medijskih sadržaja, naročito kada je reč o inkluzivnosti i poštovanju kulturnih i društvenih normi. Medijske tehnologije omogućavaju učenicima da steknu praktične veštine u korišćenju softverskih alata i aplikacija za dizajn, optimizaciju i konverziju sadržaja, dok računarska grafika i kompjuterska animacija omogućavaju učenicima da kreiraju dinamične multimedijalne sadržaje za različite platforme, kao što su internet i mobilni uređaji.

Kroz primjenu kompetencijskog pristupa, učenici razvijaju kreativno-produktivnu kompetenciju koristeći različite alate i aplikacije za optimizaciju i dizajn sadržaja, čime unapređuju svoje tehničke i digitalne kompetencije. Razvijaju sposobnost analize tehničkih aspekata konverzije medijskog sadržaja i prilagođavanja sadržaja različitim platformama (print, web, mobilni uređaji), što doprinosi njihovoj sposobnosti rješavanja problema i tehnološkoj pismenosti.

Kompetencija u nauci i tehnologiji omogućava učenicima da ovladaju tehničkim aspektima dizajniranja medijskog sadržaja, pružajući im vještine potrebne za efikasnu primjenu tehnologije u različitim medijima. Učenici razvijaju sposobnost analiziranja tehničkih zahtjeva medijskih platformi i prilagođavanja sadržaja specifičnostima svakog medija, čime unapređuju svoju tehničku pismenost i sposobnost rješavanja problema.

Jezičko-komunikacijska kompetencija omogućava učenicima da koriste kreativne pristupe u dizajnu i stvaranju multimedijalnih sadržaja, razvijajući pritom kritičko mišljenje. Analiziraju kako se sadržaji prilagođavaju specifičnostima svakog medija, poštujući estetske, tehničke i funkcionalne principe. Ova kompetencija omogućava učenicima da jasno i efikasno komuniciraju kroz različite vizuelne i multimedijske formate, prilagođavajući ih ciljnim platformama i komunikacijskim ciljevima.

Socijalno-građanska kompetencija pomaže učenicima da razviju svijest o društvenoj odgovornosti u dizajnu medijskog sadržaja. Osiguravajući da njihovi radovi budu inkluzivni i poštuju kulturne, etičke i društvene norme, učenici razvijaju odgovornost prema društvu i njegovim potrebama. Ovaj pristup podstiče učenike da postanu odgovorni i inovativni kreatori medijskih sadržaja.

Kompetencija kulturne svijesti i izražavanja omogućava učenicima da istraže i primijene kulturne, estetske i društvene norme u svojim projektima. Razvijajući ove kompetencije, učenici jačaju svoju sposobnost da stvaraju vizuelne narative koji odražavaju različite kulturne tradicije, što im omogućava da efikasno komuniciraju u globalnom kontekstu.

PK5 – Učenje i podučavanje

Podučavanje i učenje tema iz Vizuelnih komunikacija obuhvata razvoj kreativnosti, tehničkih vještina i razumijevanja osnovnih principa vizuelnog dizajna. Kroz praktične zadatke, poput crtanja, kolaža i rada s digitalnim alatima, učenici će naučiti kako izražavati ideje vizuelnim jezikom. Učenje o principima vizuelne percepcije, poput kontrasta i ravnoteže, pomaže učenicima da razumiju kako dizajn utječe na jasnoću i učinkovitost poruke.

Također, učenici će razumjeti kako društvene i kulturne norme oblikuju dizajn, te naučiti prilagoditi svoje radove specifičnoj publici. Kroz analizu stvarnih primjera, kao što su reklame i plakati, učenici će razvijati kritičko razmišljanje i sposobnost evaluacije dizajna.

Praktični zadaci uključuju stvaranje vizuelnih materijala poput oglasa, banera i infografika, dok će učenici istovremeno usvajati osnovne teorije boja, tipografije i kompozicije. U konačnici, učenici će naučiti prilagoditi svoje radove različitim platformama, od publikacija do digitalnih medija, razvijajući tako sveobuhvatan pristup vizulnim komunikacijama.

Temelj podučavanja i učenja Vizuelne komunikacija je:

- razumijevanje osnovnih principa dizajna, kreativnosti i sposobnosti za učinkovito prenošenje poruka putem vizuelnih medija.
- razvoj tehničkih vještina u korištenju grafičkih alata i softvera, kao što su Adobe Photoshop ili Illustrator, te sposobnost prilagođavanja dizajna različitim medijima i platformama (publikacije, web stranice, društveni mediji).
- razumjeti i ulogu društvenih i kulturnih normi u oblikovanju vizuelnih poruka
- kritičko razmišljanje i analiza stvarnih primjera dizajna također su ključni za razumijevanje kako efektivno koristiti vizuelnu komunikaciju u različitim kontekstima.

Razvijanje konceptualnog pristupa/pristup učenju i podučavanju

Konceptualni pristup u učenju i podučavanju vizuelnih komunikacija temelji se na razumijevanju osnovnih principa dizajna, kreativnom razmišljanju i sposobnosti analize vizuelnih poruka u različitim kontekstima. Ovaj pristup usmjeren je na razvijanje kritičkog razmišljanja, gdje učenici ne samo da usvajaju tehničke vještine, već i stiču sposobnost razumijevanja i primjene dizajnerskih principa u stvaranju efikasne vizuelne komunikacije.

Prvo, učenici usvajaju temeljne teorijske osnove, kao što su principi dizajna (ravnoteža, kontrast, hijerarhija, proporcija) i razumijevanje uloge boja, tipografije i simbola u vizuelnoj komunikaciji. Ovaj temelj omogućava im da prepoznaju kako vizuelni elementi komuniciraju poruku i kako se oni koriste za stvaranje jasnih i efektnih dizajnerskih rješenja.

Zatim, učenici se podstiču na razvoj kreativnosti kroz projekte i zadatke koji zahtijevaju inovativna rješenja. Kroz istraživanje i eksperimentisanje različitim medijima, učenici uče kako kreativno izražavati svoje ideje i komunikacije na originalan način. Ovaj kreativni proces omogućuje im da se ne ograničavaju samo na postojeće stilove, već da stvaraju nove pristupe vizuelnom dizajnu.

Kritičko razmišljanje također je ključni element ovog pristupa. Učenici analiziraju vizuelne komunikacije u kontekstu kulture, društvenih normi i ciljne publike, što im omogućuje da prepoznaju uspješne dizajne i razumiju zašto su učinkoviti. Ovaj proces analize pomaže učenicima da bolje razumiju kako dizajn može utjecati na percepciju poruka i kako ga prilagoditi specifičnim potrebama.

Osim toga, učenici uče kako prilagoditi dizajn za različite platforme i formate. To uključuje tehničke vještine koje omogućuju stvaranje sadržaja za tiskane medije, web stranice, društvene mreže i druge digitalne platforme, uzimajući u obzir tehničke zahtjeve svakog medija.

Konceptualni pristup u učenju vizuelnih komunikacija povezuje teoriju s praksom. Učenici primjenjuju teorijske principe u stvarnim zadacima, kao što su dizajniranje logotipa, plakata ili oglasa, što im omogućuje da stvore vizuelne sadržaje koji su relevantni, inovativni i učinkoviti. Kroz ovaj proces, učenici postaju osposobljeni za stvaranje vizuelnih komunikacija koje nisu samo tehnički ispravne, već i kreativne, relevantne i usklađene s potrebama ciljne publike.

Razvijanje principa samoregulacije

Razvijanje samoregulacije u učenju vizuelnih komunikacija pomaže učenicima da prepoznaju i upravljaju vlastitim kreativnim procesom. Učenici se podučavaju kako postaviti jasne ciljeve za svoje projekte i planirati korake kako bi ih ostvarili. Također, uče kako pratiti vlastiti napredak i analizirati svoj rad kako bi prepoznali područja koja trebaju poboljšanje. Korištenje povratnih informacija također je ključni dio samoregulacije, jer učenici moraju naučiti kako prihvatiti konstruktivnu kritiku i iskoristiti je za unapređenje svog dizajna. U procesu stvaranja, učenici razvijaju upornost, što im pomaže da prevladaju prepreke i nastave raditi unatoč izazovima. Također, važno je da nauče kako efikasno upravljati svojim vremenom, postavljati realne rokove i završavati projekte na vrijeme. Samoregulacija omogućava učenicima da postanu samostalni u svom učenju, poboljšaju svoje vještine i stvaraju kvalitetne vizuelne radove.

Razvijanje principa socijalne interakcije

Razvijanje principa socijalne interakcije u učenju vizuelnih komunikacija pomaže učenicima da unaprijede svoje vještine saradnje i komunikacije kroz rad u grupama i razmjenu ideja. U procesu stvaranja vizuelnih sadržaja, učenici uče kako konstruktivno sarađivati, slušati mišljenja drugih i dijeliti vlastite ideje. Kroz grupne projekte i kritičke analize radova, razvijaju socijalne vještine kao što su davanje i prihvatanje povratnih informacija, te kako se nositi s različitim mišljenjima i stilovima rada. Ovaj pristup omogućava učenicima da bolje razumiju različite perspektive, što obogaćuje njihov kreativni proces i doprinosi kvaliteti njihovih radova.

Razvijanje principa inkluzivnosti

Razvijanje principa inkluzivnosti u učenju vizuelnih komunikacija omogućava učenicima da stvaraju sadržaje koji su pristupačni i razumljivi svim ljudima, bez obzira na njihove različite potrebe, pozadine i sposobnosti. Učenici uče kako dizajnirati s obzirom na raznolike ciljne grupe, uključujući osobe s različitim fizičkim ili kognitivnim sposobnostima. Kroz ovaj pristup, učenici razvijaju svijest o važnosti inkluzivnosti u vizuelnoj komunikaciji i stiču vještine za kreiranje dizajna koji promoviše ravnopravnost.

PK6 – Vrednovanje u predmetnom kurikulumu

Vrednovanje je proces koji kontinuirano prati ostvarivanje postavljenih ciljeva učenja i obrazovnih ishoda u nastavnom predmetu. U kontekstu nastavnog predmeta Vizuelne komunikacije, ovaj proces postaje ključan u ocjeni sposobnosti učenika da koristi vizuelne elemente za prenošenje poruka, izradi kreativna rješenja i razumije složenost vizuelnih jezika.

Vizuelne komunikacije obuhvataju mnoge discipline, uključujući grafički dizajn, vizuelnu umjetnost, multimediju, te korištenje različitih alata i tehnika. Iz tih razloga, vrednovanje u ovom nastavnom predmetu treba biti sveobuhvatno i prilagođeno specifičnostima svakog dijela sadržaja i njegovih obrazovnih ciljeva.

Vrste vrednovanja:

1. Vrednovanje za učenje (formativno vrednovanje): Ova vrsta vrednovanja pruža učenicima kontinuiranu povratnu informaciju o njihovom napretku. Nastavnici trebaju koristiti različite načine vrednovanja (učenicima dati zadatak da dizajniraju poster za neku promotivnu kampanju-da li su kompozicija, kontrast i ravnoteža jasno primijenjeni-vrednovanje kroz analizu) kako bi unaprijedili proces kreativnog izražavanja učenika. Formativno vrednovanje podstiče saradnju među učenicima, nastavnicima i roditeljima, a povratna informacija treba biti specifična i konstruktivna, usmjerena na poboljšanje umjetničkih i tehničkih vještina.
2. Vrednovanje kao učenje: Učenici trebaju biti aktivni učesnici u vrednovanju svojih radova, kao i radova svojih vršnjaka. Ovaj proces razvija njihovu samoprocjenu i kritičko razmišljanje. Učenici mogu učestvovati u vršnjačkom vrednovanju, posebno kroz projekte u grupama ili timovima. Kriteriji za vrednovanje moraju biti jasni i transparentni kako bi učenici razumjeli očekivanja i mogli se razvijati kao samostalni umjetnici i dizajneri. Transparentan sistem ocjenjivanja i mogućnost samoprocjene omogućavaju učenicima da bolje razumiju vlastiti napredak i identificiraju područja za poboljšanje. Povratna informacija, kako od vršnjaka, tako i od nastavnika, treba biti konstruktivna i usmjerena na kreativni razvoj.
3. Vrednovanje naučenog (sumativno vrednovanje): Ovaj oblik vrednovanja procjenjuje nivo postignuća učenika na kraju određenog perioda ili teme. Sumativno vrednovanje u Vizuelnim komunikacijama može obuhvatiti finalne projekte, izložbe radova, analize umjetničkih djela, te ocjene bazirane na tehnici, kreativnosti i originalnosti u pristupu vizuelnoj komunikaciji.

Svrha vrednovanja unutar predmeta Vizuelne komunikacije:

Vrednovanje u Vizuelnim komunikacijama ima za cilj ne samo mjerenje tehničkog i kreativnog napretka učenika, već i razvoj njihove sposobnosti za efikasnu komunikaciju putem vizuelnih elemenata. S obzirom na prirodu nastavnog predmeta, učenici se angažuju u procesima kao što su oblikovanje logotipa, postavljanje grafičkih elemenata, rad s tipografijom i bojama, stvaranje vizuelnih priča putem multimedijских alata.

Pored ocjene učenikovih vještina, vrednovanje pomaže u motivaciji učenika i omogućava nastavnicima da prepoznaju područja u kojima učenici mogu poboljšati svoje sposobnosti. Učenje kroz Vizuelne komunikacije često se temelji na eksperimentisanju i istraživanju novih tehnika, te vrednovanje mora biti prilagođeno različitim fazama kreativnog procesa.

Elementi vrednovanja:

Vrednovanje u Vizuelnim komunikacijama treba obuhvatiti sledeće elemente:

- Kreativnost i originalnost – sposobnost učenika da stvori inovativna i originalna rešenja u okviru postavljenog zadatka.
- Tehnička preciznost – efikasna primjena dizajnerskih principa, kao što su kompozicija, boje, tipografija, prostorna organizacija, i drugi tehnički aspekti.
- Kritičko razmišljanje – sposobnost učenika da analizira, vrednuje i prilagodi svoje radove na osnovu povratnih informacija.
- Komunikacija ideje – efikasnost i jasnoća u prenošenju poruke kroz vizuelni jezik, što uključuje razumijevanje ciljne publike.
- Razvoj samostalnosti i saradnje – sposobnost učenika da samostalno rešava dizajnerske izazove, kao i da efikasno sarađuje sa drugima u grupnim projektima.

Tehnike i indikatori kvaliteta vrednovanja:

U predmetu Vizuelne komunikacije koriste se različite tehnike vrednovanja, uključujući:

- Praktične provjere znanja: S obzirom na praktičnu prirodu nastavnog predmeta, svakog semestra preporučuje se nekoliko praktičnih zadataka, kao što su kreacija plakata, dizajn logotipa, i drugi vizuelni projekti. Takvi zadaci omogućavaju učenicima da pokažu tehniku i kreativnost.
- Pisane provjere znanja: Iako je nastavni predmet praktičan, teorijski aspekti, poput analize vizuelnih komunikacija, historije dizajna i teorije boja, također se vrednuju kroz kratke testove ili eseje.
- Usmene provjere znanja: Iako nisu dominantne, usmene provjere mogu biti korisne u ocjenjivanju sposobnosti učenika da objasne svoje dizajnerske odluke ili da brane izbor svojih rešenja.
- Projektni zadaci: Učenici treba da realizuju projekte u grupama ili samostalno. Ovi projekti mogu obuhvatiti dizajn kampanja, stvaranje vizuelnih identiteta, ili stvaranje digitalnih sadržaja.
- Praktične vježbe: Učenici treba redovno da rade na praktičnim zadacima koji pomažu u razvijanju svojih tehničkih vještina, a nastavnik treba da kontinuirano prati njihov napredak.